

NAGY GÁBOR

A kilencvenéves Katona Géza professzor, nyugállományú rendőr dandártábornok köszöntése*

Megtiszteltetés számomra, hogy a modern Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet igazgatójaként *Katona Gézát*, intézetünk egyik alapítóját kilencvenedik születésnapján köszönhetem.

E jeles jubileum alkalmából a laudáció egyszerre könnyű és nehéz. Könnyű, mert az ünnepelt életútja rendkívül gazdag, és minden szempontból makulátlan, vállalható. Az életút gazdagsága és jelentőségteljesége miatt azonban nehéz is a köszöntő dolga: szinte lehetetlen minden momentumot érinteni. Ráadásul az előttem szólókat sem szeretném ismételni.

A Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet igazgatójaként az ünnepelt életútjából néhány olyan részletet emelnék ki, amely szorosan összefonódott a kriminalisztika hazai történetével.

Az ünnepelt a *Rendőrségi Szemle* éléről 1961-ben került az akkor megszervezett Bűnügyi Technikai Intézetbe, az igazgató *Kertész Imre* helyetteseként és a kriminalisztikai szakterület vezetőjeként. Az alapítók egyike volt.

Az ekkor kezdődött időszak volt a magyarországi bűnügyi technikai szolgálat és a szakértői tevékenység megalapozásának és fejlesztésének időszaka. Vezetésével kezdték meg máig tartó munkájukat a klasszikus kriminalisztikai szakterületek: a nyomszakértői, írásszakértői, fegyverszakértői és fotólaboratóriumok. Irányítása alatt a nemzetközi kapcsolatok széles körűvé váltak, az ünnepelt rendszeresen tartott előadásokat a négyévenként megrendezett nemzetközi kriminalisztikai szimpóziumokon.

Az ünnepelt a kriminalisztika tudományos megalapozásában is megkerülhetetlen, máig ható szerepet vállalt. A teljesség igénye nélkül kiemelném *A nemi erkölcs elleni bűncselekmények nyomozását* 1961-ből, *A bűnügyi technikus kézikönyvét* 1964-ből. A szakmát népszerűsítő, ismeretterjesztő *A bűn nyomában*. Nem utolsósorban a kandidatúrát érő, filozófiai igényű azonosításméleti monográfiát, a traszológiai szakterület hazai alpművét, *A nyomok azonosítási vizsgálata a büntetőeljárársbant*, 1965-ből.

* Elhangzott az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Büntető-eljárásjogi Diákkörének prof. dr. Katona Géza tiszteletére rendezett ünnepi tanácskozásán.

1973-ban a kriminalisztikatörténet grandiózus összefoglalásával, *A bűnperbeli bizonyítási eszközök fejlődése a XVIII–XIX. században: A kriminalisztika magyarországi előzményei* című művével a tudományok doktora fokozatot szerezte meg.

Ebben az időszakban lett címzetes egyetemi tanár az ELTE büntető-eljárásjogi tanszékén. Az egyetemen speciális kollégiumokat vezetett, államvizsga-bizottsági elnökként is tevékenykedett. Rendszeres óraadó volt a Rendőrtiszti Főiskolán.

Az ünnepelt a Bűnügyi Technikai Intézetnél eltöltött tizenhárom év után az ORFK vizsgálati osztályának vezetője és csoportfőnök-helyettes lett, nyugállományba vonulásáig ott dolgozott. Harminchét év szolgálat után a nyugdíj éveiben sem pihent: tudományos munkáját töretlen lelkesedéssel napjainkban is folytatja.

Példaértékű az ünnepelt végtelen szerénysége, szakmai alázata, a tudomány művelésében tanúsított odaadása, fáradhatatlansága. Csak egy apró részletet ajánlok a figyelmükbe, ami a mai világban már szinte elképzelhetetlen: 1956-ban már egyetemi végzettséggel, jogászdoktorként beiratkozott a budapesti Petrik Lajos Vegyipari Technikumba, ahol három év alatt esti hallgatóként középfokú vegyipari végzettséget szerzett. Ezt azért szerezte meg, mert felismerte, hogy jogi tanulmányai vagy a kriminalisztikai könyvekből szerzett ismeretei nem elegendők ahhoz, hogy a természettudományi alapokon nyugvó kriminalisztikai módszerek és eljárások fejlesztésével foglalkozhasson...

Megtisztelő számomra, hogy kilencvenedik születésnapján köszönthetem Katona Géza professzort, a tudóst és a tábormokot. Az egész intézet nevében kívánok erőt, egészséget, boldogságot, és minden jót!

Isten éltesen, Géza Bácsi!